

Valentín Bou Franch*

L'article 44 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea sobre el dret de petició

En aquesta publicació, els parlaré de l'article 44 de la Carta, relatiu al dret de petició.

L'article 44 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, titulat "Dret de petició", afirma el següent: Tot ciutadà de la Unió i tota persona física o jurídica que residisca o tinga el seu domicili social en un estat membre té el dret de petició davant el Parlament Europeu.

Conforme a les explicacions de l'article 44 de la Carta: el dret garantit en aquest article és el que garanteixen els articles 20 i 227 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. De conformitat amb el que es disposa en l'apartat 2 de l'article 52, s'aplicarà en les condicions determinades per tots dos articles.

Respecte de la titularitat i exercici del dret de petició, el Tribunal de Justícia ha afirmat que, en virtut de l'article 227 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el dret de petició no sols correspon als ciutadans de la Unió, sinó també,

Aquesta obra està protegida amb una [Llicència Creative Commons Reconeixement - No Comercial - Sense obra derivada](#)

Amb el suport del Programa Erasmus+ de la Unió Europea

* Catedràtic de Dret Internacional Públic. Universitat de València (Espanya).

més en general, a tota persona física o jurídica que residisca o tinga el seu domicili social en un estat membre. Aquest dret pot exercitar-se individualment o col·lectivament. La petició haurà de referir-se a un dels àmbits d'actuació de la Unió i afectar directament a aquell o aquells que la presenten.

Sobre el control judicial de les decisions d'inadmissió de la Comissió de Peticions, el Tribunal General ha afirmat que, sobre aquest punt procedeix recordar que, encara que les actuacions del Parlament Europeu en resposta a una petició declarada admissible no estan compreses en l'àmbit de control del jutge de la Unió, perquè el Parlament gaudeix referent a això d'una plena llibertat d'apreciació de caràcter polític, l'apreciació de l'admissibilitat d'una petició ha de sotmetre's, no obstant això, a control judicial, perquè aquest control és l'única cosa que garanteix l'efectivitat del dret a presentar una petició establert per l'article 227 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. En efecte, una decisió de la Comissió de Peticions que declare la inadmissibilitat d'una petició i l'arxive sense ulterior tràmit pot afectar l'essència mateixa del dret dels ciutadans a presentar peticions, tal com ha sigut consagrat pels tractats constitutius de la Unió, i constitueix per tant una decisió recurrible en anul·lació.

Per part seua, el Tribunal de Justícia ha complementat aquestes idees, afirmant que: de les disposicions del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i de les normes adoptades pel Parlament Europeu per a l'exercici del dret de petició es desprèn que, quan es tracta d'una petició de la qual haja estimat que compleix els requisits establits en l'article 227, el Parlament disposa d'un ampli marge d'apreciació, de naturalesa política, quant a la resposta que haja de donar-se a aquesta petició. D'això es deriva que una decisió adoptada referent a això no està sotmesa a control judicial, amb independència que, mitjançant aquesta decisió, siga el Parlament mateix qui adopte les mesures indicades o que estime que no pot fer-ho i transmeta la petició a la institució o al servei competent perquè aquesta o aquest adopte aquestes mesures.

El Tribunal de Justícia va afegir que, de les apreciacions mateixes de la sentència recorreguda, es deriva que el Parlament, lluny de vulnerar el dret del recurrent a dirigir-s'hi a través d'una petició, va examinar la petició rebuda, es va pronunciar sobre la seua admissibilitat i va decidir transmetre-la per a la posterior tramitació al director general de personal del Parlament, donant-li així la resposta que considerava oportuna. Per això, va procedir a desestimar el recurs de cassació.

Respecte del deure de motivar l'arxiu d'una petició declarada inadmissible, el Tribunal General ha indicat, primer, que al ciutadà que ha presentat una petició, ha d'oferir-se-li l'oportunitat de comprendre les raons per les quals el Parlament Europeu la va considerar inadmissible i la va arxivar sense ulterior tràmit. Correspon al Parlament valorar la petició presentada davant aquest, però també motivar la seua decisió denegatòria, donada la repercussió d'aquesta decisió sobre l'exercici efectiu del dret a presentar peticions, consagrat pel tractat constitutiu. Això és conseqüència de la naturalesa mateixa d'aquest dret, que permet que els ciutadans es dirigisquen formalment i directament al Parlament i contribueix així a legitimar l'acció de les institucions.

Segon, el Tribunal General ha afegit que l'exigència de motivació ha d'apreciar-se en funció de les circumstàncies del cas concret, especialment del contingut de l'acte, de la naturalesa dels motius invocats i de l'interès que els destinataris puguen tenir a rebre explicacions. No s'exigeix que la motivació especifique totes les raons de fet i de dret pertinents, en la mesura en què la qüestió de si la motivació d'un acte compleix les exigències de l'article 296 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea ha d'apreciar-se no sols en relació amb el seu tenor, sinó també amb el seu context, així com amb el conjunt de normes jurídiques que regulen la matèria de què es tracte.

Per part seua, el Tribunal de Justícia ha assenyalat, primer, que la decisió per la qual el Parlament Europeu considere que la petició que se li haja dirigit no compleix els requisits enunciats en l'article 227 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, ha de poder ser objecte de control judicial, ja que pot afectar el dret de petició de l'interessat. Així succeeix també amb la decisió per la qual el Parlament, inobservant el contingut essencial mateix del dret de petició, resolga no prendre coneixement d'una petició que se li ha dirigit i, en conseqüència, no verificar si aquesta compleix els requisits establits en el citat article 227.

Segon, el Tribunal de Justícia ha afegit que una decisió negativa del Parlament Europeu pel que fa a la qüestió de si es compleixen els requisits enunciats en l'article 227 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea ha d'estar motivada, de tal manera que el peticionari pugua conèixer quin requisit no es compleix en el seu cas. Referent a això, contràriament a l'apreciació realitzada pel Tribunal General, una motivació succinta, com la que figurava en la decisió del Parlament controvertida en l'assumpte en el qual es va dictar aquesta sentència, satisfà aquesta

exigència.

